

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و گزارشگری یکپارچه

سخنرانی هانس هوگروست، رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری در نشست
شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه - نیویورک

مقدمه

هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRSF) در آخرین بررسی خود در ساختار و اثربخشی، از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۶، رویکرد فعلی هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) به گزارشگری گسترده‌تر بنگاه را تأیید کرد. به‌طور کلی، این رویکرد بین سازمانهایی مانند گفتمان گزارشگری بنگاه^۱ و شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه^۲ مشترک است. همچنین، از این هیئت خواسته شد تا نقش آینده خود را در چشم‌انداز گزارشگری گسترده‌تر بنگاه، بیشتر بررسی کند. هیئت استانداردها، هم‌اکنون در حال بررسی این مسئله است. برای اولین بار به‌صورت عمومی در خلال نشست این هیئت در مارس ۲۰۱۷، بر سر این مسئله بحث کردیم؛ اما هنوز به نتیجه‌ای نرسیده‌ایم و هنوز هیچ چیز قطعی نیست.

در ابتدا باید به این مسئله اشاره کنم که هیئت از بابت اینکه پیوستگی گزارشگری مالی در معرض خطر است، نگران نیست. دلیل اول این است که گزارشگری مالی در اصل دربرگیرنده اطلاعات تاریخیست و شواهد مشهود عملکرد شرکت را نشان می‌دهد. صورت سود و زیان، «محکم‌ترین» و مقایسه‌پذیرترین منبع اطلاعات برای سرمایه‌گذاران باقی خواهد ماند.

دوم اینکه در گذر زمان، تمام ارزش خلق شده (و نیز تمرکز گزارشگری یکپارچه)، در نهایت در صورتهای مالی درج خواهد شد که البته بیشتر اوقات تأخیر زمانی درخور توجهی دارد. بنا به این دلایل، صورتهای مالی به احتمال زیاد منبع اصلی سرمایه‌گذاران و بستانکاران در ارزیابی عملکرد شرکت، باقی خواهند ماند.

چارچوب مفهومی

با وجود این، هیئت استانداردها همیشه بر این مسئله آگاه بوده که گزارشگری مالی، محدودیتهایی دارد. ما در چارچوب مفهومی گزارشگری مالی خودمان بر این مسئله اذعان کردیم که هدف گزارشهای مالی، نشان دادن ارزش واحد تجاری نیست و استفاده‌کنندگان برای برآوردهای خودشان باید به سراغ دیگر منابع اطلاعاتی بروند^۳.

حال این پرسش مطرح می‌شود که چه اطلاعاتی در صورتهای مالی از قلم می‌افتند؟ استفاده‌کنندگان به اطلاعاتی درباره داراییهای نامشهود شرکت (مانند راهبرد، الگوی کسب‌وکار یا دانش فنی)، نیاز دارند که بسیاری از آنها در حال حاضر در صورتهای مالی شناسایی نمی‌شوند. همچنین، آنها می‌خواهند از محیط بیرونی اطلاع داشته باشند؛ یعنی از وضعیت رقابت یا توسعه اقتصادی که شرکت در آن فعالیت می‌کند. به‌طور کلی، استفاده‌کنندگان به دنبال اطلاعات جدیدتری نسبت به اطلاعات فعلی ارائه‌شده در صورتهای مالی، هستند. این عناصر بیشتر اوقات در گزارشگری یکپارچه درج می‌شوند.

International Accounting Standards Board

بیانیه حرفه‌ای

آگاهی ما از محدودیت‌های گزارشگری مالی، یکی از دلایلی است که این هیئت قدم‌های محتاطانه‌ای در زمینه گزارشگری گسترده‌تر بنگاه برداشته است. این کار را در سال ۲۰۱۰ و در زمان انتشار بیانیه حرفه‌ای با عنوان **تفسیر مدیریت**^۴، انجام دادیم. این بیانیه مدیران را تشویق می‌کند تا زمینه‌ای برای صورتهای مالی فراهم کنند. همچنین، آنها را تشویق می‌کند درباره ماهیت کسب‌وکار، هدفها و راهبردهایش، منابع مهم مالی و غیرمالی، ریسکهای مالی، عملیاتی، تجاری و راهبردی اصلی، شاخصهای عملکرد و آینده واحد تجاری، اطلاعاتی ارائه دهد.

تمام این عناصر اطلاعاتی، مؤلفه‌های مهم گزارشگری یکپارچه هستند. در واقع، تفسیر مدیریت، به شرح زیر تعریف می‌شود: **«تفسیر مدیریت باید اطلاعات یکپارچه‌ای^۵ را در اختیار استفاده‌کنندگان صورتهای مالی که فضایی برای صورتهای مالی مربوط فراهم می‌کند، قرار دهد (بند ۹).»**

نکته جالب توجه دیگر، این است که در این بیانیه به روشنی اعلام شده که تفسیر مدیریت در محدوده گزارشگری مالی قرار می‌گیرد. این کار را با ارجاع به بند ۷ پیشگفتار استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی انجام می‌دهیم که افزون بر صورتهای مالی، به «دیگر گزارشگریهای مالی» اشاره دارد^۶. در این بند به روشنی اعلام کردیم که اطلاعات ارائه‌شده در خارج از صورتهای مالی، ممکن است به تصمیم‌گیری اقتصادی استفاده‌کنندگان کمک کند.

در این بین، فکر کردن درباره گزارشگری یکپارچه نیز تکامل یافته و بسیار محکم‌تر شده است. طبق چارچوب بین‌المللی گزارشگری یکپارچه:

«هدف اصلی گزارش یکپارچه این است به تأمین‌کنندگان سرمایه مالی توضیح دهد که چگونه سازمان در گذر زمان ارزش خلق می‌کند.» به اعتقاد من، تمرکز بر ارزش‌آفرینی و تأمین‌کنندگان سرمایه به عنوان مخاطب گزارشگری یکپارچه، با تعریف گسترده هدفهای هیئت به طور کامل سازگار است. نتیجه‌گیری من این است که زمینه مشترک در خور توجهی بین گزارشگری مالی و گزارشگری یکپارچه، وجود دارد.

گزارشگری یکپارچه

دنیا از زمان انتشار بیانیه حرفه‌ای تفسیر مدیریت در سال ۲۰۱۰، پیشرفت کرده است. علاقه‌مندی به گزارشگری یکپارچه، روز به روز و به سرعت، در حال افزایش است. در این میان، چند سند مهم تهیه شده‌اند که تفکر ما درباره گزارشگری یکپارچه را بیشتر توسعه داده‌اند. مایلم به رهنمود گزارش راهبردی که از سوی شورای گزارشگری مالی بریتانیا تهیه شده، و البته چارچوب بین‌المللی گزارشگری یکپارچه متعلق به شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه، اشاره کنم.

هر دو سند یادشده راهنماییهای تفصیلی تری نسبت به بیانیه حرفه‌ای ما ارائه می‌کنند و به درهم‌تنیدگی عناصر گزارش یکپارچه، تأکید بیشتری دارند؛ به طور مثال، اینکه توسعه محیط خارجی که شرکت در آن فعالیت می‌کند، چه تأثیری بر الگوی کسب‌وکار و راهبرد آن دارد. هر دو سند با شفافیت بیشتری به منابعی می‌پردازند که در صورتهای مالی درج نمی‌شوند.

International Accounting Standards Board

آگاهی سازمانها از تأثیر محدودیتهای محیطی و اجتماعی بر ارزش آفرینی در درازمدت، رو به افزایش است. تشکیل کارگروه ویژه برای موارد افشای مالی مرتبط با آبوهوا از سوی هیئت ثبات مالی، یکی از نمونه‌های درخور ذکر در این روند است. بیانیه حرفه‌ای تفسیر مدیریت ما به تأثیر محدودیتهای محیطی و اجتماعی بر ارزش شرکت، نپرداخته است. بنا به این دلایل، این هیئت در حال بررسی این مسئله است که آیا برای نشان دادن این پیشرفت‌ها، باید بیانیه حرفه‌ای مان را به‌روز کنیم؟ به‌نظرم برای این کار دلایل لازم را داریم. در جایگاه خوبی قرار داریم تا مطمئن شویم انطباق و ارتباط خوبی بین گزارشهای مالی و اطلاعات غیرمالی، وجود دارد که معتقدم، در موفقیت گزارشگری یکپارچه ضروری است.

سخن پایانی

در آخر، با بیان دو نکته سخنانم را به اتمام می‌رسانم. اول اینکه به اعتقاد من، اگر بخواهیم بیانیه حرفه‌ای مان را به‌روز کنیم، باید پیروی از آن همچنان غیراجباری باقی بماند. تنها در این صورت است که گزارشگری یکپارچه ممکن است موفق باشد. از آن مهم‌تر، بار دیگر تکرار می‌کنم که تاکنون تصمیمی در این باره نگرفته‌ایم و هیئت باید در این زمینه به‌دقت فکر کند. ما تجربه برداشتن لقمه بزرگ‌تر از دهان مان را داشته‌ایم و به همین دلیل، برای افزودن برنامه جدید به برنامه کاری فعلی خود، باید حواس مان را بسیار جمع کنیم.

پانوشتها:

1- Corporate Reporting Dialogue (CRD)

2- International Integrated Reporting Council (IIRC)

۳- فصل ۱ بند ۷ (OB7) چارچوب مفهومی برای گزارشگری مالی، بیان می‌کند: "هدف کلی گزارشهای مالی با مقاصد عمومی، نشان دادن ارزش واحد تجاری گزارسگر نیست، ولی اطلاعاتی را فراهم می‌کند که به سرمایه‌گذاران، وام‌دهندگان و دیگر بستانکاران کنونی و آینده کمک می‌کند تا ارزش واحد تجاری گزارسگر را برآورد کنند."

4- Management Commentary

5- Integrated Information

۶- دیگر گزارشگریهای مالی، شامل اطلاعاتی خارج از صورتهای مالی است که به تفسیر مجموعه کاملی از صورتهای مالی یا افزایش توانایی استفاده‌کنندگان در اتخاذ تصمیمهای اقتصادی کارآمدتر، کمک می‌کند.

منبع:

Hoogervorst H., **The IASB and Integrated Reporting**, www.ifrs.org, 2017